

ካብ ምስጢራዊ ሰነዳት ትማሊ

ተራ "ሲኦኤ"ን (CIA) ሙሳድን - MOSSAD ካብ ኤርትራ

ካብ ዝሓለፈ ቅንያት፡ ኣምኔስቲ ኢንተርናሽናልን ሁማን ራይትስ ዎችን እተባህሉ ክልተ ውድባት፡ ካብ ኤርትራ ሰሊኹም ንምእታው ዝወጠንዎ ናይ ሽርሒ መደብ ኣቕራብና ኔርና። ሎሚ ድማ፡ 1. ብማእከላይ ወኪል ስለያ ኣመሪካ (CIA)፡ መንግስቲ ኤርትራ ንምግምግል ተጠኒሱ ዝነበረ ናይ ምልዕዓልን ናዕብን ውጥን፤ 2. ካብ ተመሳሳሊ ግዜ፡ ናይ እስራኤል ናይ ስለያ ትካል (ሞሳድ)፡ ንመንግስቲ ኤርትራ ንምስይጣን፡ እቲ ትካል "ሓይልታት ሽበራ ማእከላይ ምብራቕ" ምስ ዝብሎም ኣካላት ብምትእስሳር፡ ብስቱር ዝዘርግሑ ናይ ሓሶት ውንጀላ ነቕርብ። እዞም እተጠቐሱ ፍጻሜታት ካብ ካልኣይ መንፈቕ 2011 እተሃንደሱ ኮይኖም፡ ካብቲ እዋንቲ ምስ ዝነበረ ቅሉዕ ተጻብኦታት ቀጥታዊ ምትእስሳር ዝነበሮም እዮም። ከም ዝዘከር፡ ካብ ዝሓለፉ 20 ዓመታት፡ ንእተፈላለዩ ግሎባል ስትራቴጂታት፡ ካብ ልዕሊ ህዝብን መንግስትን ኤርትራ እተፈጸሙ ቅሉዓትን ስቱራትን ናይ ተጻብኦ ተግባራት ብዙሓት እዮም ኔሮም። ገለ ካብኦም፡ - ካብ 1998-2000 ብደባዊ ምስሕሓብ ኣመኸኒኻ ልኡላውነት ኤርትራ ንምቕልባስ እተፈተነ ቅሉዕ ወራር፤ - ናይ 2002 ብይን ምስተዋህበ፡ ትግባሬኡ ንምዕንቃጽ እተኣልመ ውዲት፤ - ካብ 2009/2011 ብባይቶ ጸጥታ ሕ.ሃ. ካብ ልዕሊ ኤርትራ እተሰገደዱ ዘይፍትሓውያን እንዳታት - ካብ 2013 ብመገዲ ባይቶ ሰብኣዊ መሰላት ዝቕረበ መሰረት-ኣልቦ ክሲ፤ - ሰባዊ ዓቕሚ ሃገር ንምጽንቃቕ ዝተኣልመ ውዲብ ናይ ፍልሰት-ሰብ ገበን፤ ኩሉ'ዚ ውዲታት'ዚ ብኣያል መኸተ፡ ንቕሓትን ተወፋይነትን ህዝብን መንግስትን ኤርትራ ተሳዒሩን በርዒኑን እዩ።

ብሓቂ ኸኣ፡ እዚ ተርእዮታት'ዚ ናይ ትማሊ'ምበር፡ ህልዊ ኩነታት ዘንጸባርቑ ኣይኮነን። እንተኾነ ዝሓለፈ ታሪኽ፡ በቲ ሓደ፡ መለበሚ፡ በቲ ካልእ ድማ፡ ሎሚን ጽባሕን ንዝኸሰቱ ፍጻሜታት ብጽሞናን ዕምቆትን ንምምማይን ምትንታንን ሓጋዚ ስለዝኸውን፡ እዚ ምስጢራዊ ሰነዳት ትማሊ፡ ንምዝኸኻር ዝኣክል ጥራይ ይቐርብ ኣሎ።

1.ውጥን ሸርሒ ማወስ ቀሪቡ ዘሎ ሰነድ፡ ገለ ኣባላት ማእከላይ ወኪል ስለያ ኣመሪካ (ማወስ - CIA) ብ4 ሰነ 2011 ኣብ ናይሮቢ፡ ኬንያ፡ ካብ ዘካየድዎ ምስጢራዊ ኣኼባን ደቓይቕን ካልእ ምንጭን እተዋጽኦ እዩ። ዛዕባ ናይቲ ኣኼባ “ንመንግስቲ ኤርትራ ኣብ ዝሓጸረ ግዜ ምዕላው” ዝብል ኮይኑ፡ ተሳተፍቲ ናይቲ ኣኼባ፡ ጆይ ሁድ (Joey Hood) ንክልተ ዓመታት ኣብ ኤምባሲ ኣመሪካ ኣብ ኤርትራ ዝሰርሐ፡ ኣብ ክፍሊ ጉዳያት ወጻኢ ኣመሪካ (ስቴት ደፓርትመንት) ላዕለዎይ ኣማኻሪ ኣብ ጉዳይ ኤርትራ፡ ማቲው ኤይ. ቦክነር (Mathew A. Bokner) ካልኣይ ጸሓፊ ኤምባሲ ኣመሪካ ኣብ ኬንያ፡ (Lisa Davis) ምክትል ዳይሬክተር ቤተ-ናጽነት (Freedom House) ኣብ ኒውዮርክ፡ ጆይ ዚመርማን (Jay Zimmerman) ኣብ ኤምባሲ ኣመሪካ ኣብ ኬንያ ዘባዊ ኣወሃሃዲ ስደተኛታት ዝርከብዎም ሸውዓተ ኣባላት ማወስ እዮም። ቀንዲ ትሕዝቶ ናይቲ ውዲት፡-

- እዚ መድረኽ'ዚ (2011) ተኣፋፊ እዋን ስለዝኾነ፡ ከምቲ ኣብ ሊብያ ዝገበርናዮ፡ ኣብ ልዕሊ ኤርትራ እውን ከምኡ ዓይነት ስጉምቲ ክንወስድ ኣለና።
- ኣብ ኤርትራ ናይ ስርዓት ለውጢ ምምጻእ ኣመሪካ ጥራይ ዘይኮነት፡ እተን ክሳብ ቀረባ እዋን ነቲ መደብ ዘይረዓምኦ ዝነበራ ሃገራት ኤውሮጳ እውን ሕጂ ደገፊን ዘረጋግጹሉ ህሞት እዩ።
- ኤውሮጳውያን ኣብ ኤርትራ ዘዋፈሩዎን ዘይመንግስታውያን ውድባት (NGO's) ተዓጽዮን፡ እተን ዝተረፉ ውሑዳት ኪዕጸዉ ኣብ ምቕርራብ ይርከባ።
- ገለ ሰባት ለውጢ እንተምጽኡ፡ ወይ ንመንግስቲ ኣመሪካን መሻርኽቱን ምስኣም ተሓባቢሮም ኣብ ኤርትራ ሓድሽ ስርዓት ንምትካል እንተጸውዑ ወይ እንተጠለቡ ክንጽብ ጸኒሕና። ኣብ ውሽጢ ኤርትራ ለውጢ ዝጠልብ ምልዕዓል ምጽባይ ግን ዘይከውንን - ከንቱ ትጽቢትን ብምጅኑ መንግስቲ ኤርትራ ንምልጋስ፡ ኣፍልጦ

ወተሃደራዊ ባህርያት ናይቲ መንግስቲ ብቐረባ ዘለዎ ናይ ደገ ሓይሊ ክንጥቀም ኣለና። ነዚ ዘማልእ ድማ ስርዓት ወያነ እዩ።

- መንግስቲ ኢትዮጵያ (ወያነ): ክሳብ ሕጂ ብዛዕባ ኣቃውማን ወተሃደራዊ ሓይልን መንግስቲ ኤርትራን ባህርያት ኣካይዳኡን ኣቕሪቦምልና ዘለዉ ካብ ምስጢራዊ ሰነዳት ትማሊ መጽናዕቲ: ኣብ ሓቅታት ዝተሞርኩሰን ንሓጺር ለውጢ ተስፋ ዝህብን እዩ። “ኣይትተሃወኹ”: ስለዝተባህሉ እምበር: ድሕሪ’ቲ ናይ 1998 ኩናት: ንካልኣይ ግዜ ኣብ ልዕሊ ኤርትራ ውግእ ክኸፍቱ ድሌት ነይሩዎም እዩ። ሕጂ እውን ኣብ ኤርትራ ስርዓት ንምቕያር ዝዓለመ ውግእ ክኸፍቱ ድልዎት ኮይኖም: ምሉእ ደገፍ ናይ ሕቡራት ሃገራት (UN)ን መሻርኽቱን ረኺቦም ኣለዉ።

- ምስዚ ተኣሳሲሩ ነቲ ኣፋዊ ጥራይ ኮይኑ ዝጸንሐ እገዳ ምጽናዕን ተግባራዊ ምግባርን የድሊ። • ናዕቢ ንምልዕዓልን ምጉህሃርን: ተወሳኺ መደባት ኣብ ምውጣንን ምውህሃድን ይርከብ።

- በዚ መገዲታት’ዚ ኣብታ ሃገር ህዝባዊ ምልዕዓል ምስ ተፈጥረ: ከም መልሱ-ግብሪ ጠለብ ህዝቢ ኤርትራ: ኣፍሪቃዊ ዓቃብ ሰላም ሓይሊ ከምዝኣቱ ይግበር።

- ድሮ ኣብ መንእሰያት ኤርትራ: ብፍላይ ኣብ ውሽጢ ሃገር: ዕዉት ናይ ሕጽበት-ኣእምሮ (brain washing) መስርሕ ይካየድ ኣሎ። ኣብ ወጻኢ ዝርከቡ ደለይቲ ለውጢ ኤርትራውያን ከኣ: ምስዚ ሓሳብ’ዚ 100% ዝሰማምዑ ኮይኖም: ገሊኦም ምሁራት: ገሊኦም ናይ ቢዝነስ ሰባት: ገሊኦም ድማ ናይ ሃይማኖት ሰበኽቲ ይርከቡዎም። • ብሓጺሩ እቲ ንመንግስቲ ኤርትራ ካብ ስልጣን ናይ ምእላይ ኣሊያ (mechanism) ብጸቕጢ እገዳን ምልዕዓል ህዝቢን ከም ቀዳማይ ኣማራጺ: እዚ ምስ ዘይሰምር ድማ ደገፍ ኣህጉራዊ ማሕበረሰብ ብዘለዎ ወተሃደራዊ ምትእትታው ወያነ ዝፍጸም እዩ።

- ጎድኒ ጎድኒ እዚ መደብ’ዚ ናብ ሓድነት ኢትዮጵያን ኤርትራን ዘተኩረ መልእኽትታት ብመንገዲ ዝቐጸርናዮ ቀሺ: ኣብ ናይሮቢ ስብከታት ክካየድ ጀሚሩ ኣሎ። እዚ ዕማማ’ዚ: ንካልኣት ሰበኽቲ ምቕጻር’ውን ዘጠቓልል: ብ‘Freedom House’ ከምዝምወል ጌርና ኣሎና። ድሮው’ን ፍረ ክህብ ጀሚሩ ኣሎ። •

ንኤርትራውያን ስደተኛታት ፍሉይ አተሓሕዛን ግምትን ንምሃብ፡ UNHCR መምርሒ ተዋሂብዎም ኣሎ። ንሕርይቲ ጋንታ ኤርትራ ንጊዜ ግዜ ኣብ ናይሮቢ ንምትራፋ ኩሉ ምድላዎት ተወዲኡ ኣሎ።

- ጎድኒ-ጎድኒ'ዚ፡ ብመንገዲ ኣምባሳደር ክላውዲ ሀለር (Claude Heller) ኣብ-መንበር ኮሚተ እገዳ ባያቶ ጸጥታን ኣብ ሚያዝያ 2010 ኣብ ኤርትራ ናይ ስራሕ ምብጻሕ ፈጸሙ ዝነበረን'ውን፡ ንመንግስቲ ኤርትራ ኣብ ICC ንምክሳስ ብዕቱብ ይሰርሓሉ ኣሎ። (ኣብዚ ምስጢራዊ ሰነዳት'ዚ፡ ዝርዝር ኣስማት ናይቶም ነዚ ሽርሒ'ዚ ክፍጽሙ እተኸትቡ ወጻእተኛታትን ኤርትራውያን ሃሱሳትን ውልቀሰባትን ትካላትን ተዘርዚሩ ይርከብ። ንርዱእ ምክንያት ኣብዚ ኣይተጠቐሰን።) 2. ኣብ ተመሳሳሊ ግዜ ብምሳዕ ዝተርግሐ ጸለመ ብማእከላይ ወኪል ሰለያ ኣመሪካ፡ እዚ ኣብ ላዕሊ ዝተገልጸ ሽርሒታት ኣብ ዝእለመሉ ዝነበረ ግዜ፡ ትካል ሰለያ እስራኤል (ምሳዕ) እውን፡ ምስሊ መንግስቲ ኤርትራ ንምስይጣን፡ እቲ ትካል “ኣይልታት ሽበራ ማእከላይ ምብራቕ” ምስ ዝብሎም ኣካላት ብምትእስሳር ዝመሃዞ ናይ ሓሶት ውንጀላን ጸለመን ብሰቱር ዘርጊሑ ነይሩ። ቀንዲ ትሕዝቶ ናይቲ ጸለመ፡-

- ካብቲ ብሕቡእ ናብ ውሽመጥ ቻዛ ዝኣቱ ዘሎ ኣጽዋር፡ ገሊኡ ካብ ኤርትራ ዝነቐለ እዩ። እቲ ኣጽዋር፡ ተረፍ ሰራዊት ኤርትራ ኮይኑ፡ ብመገዲ ሱዳን ናብ መሬት ፍልስጤም ዝሰጋገር እዩ። • ወተሃደራዊ ኣታቶ ናይቲ ኣብ ኣስመራ ዝርከብ ኤምባሲ ኢራን (ኢራን ኣብ ኤርትራ ኤምባሲ ነይሩዋ ኣይፈልጥን) ዘመናዊ ኣጽዋር ካብ ኢራን ናብ ኤርትራ ካብኡ ድማ ብሱዳን ኣቢሉ ናብ ውሽመጥ ቻዛ ኣብ ምስግጋር ኢድ ኣለዎ።

- ኤርትራውያንን ሱዳናውያንን ኣሰጋገርቲ፡ ኣብቲ ዘባ ምስ ዘሎ መርበባት ምስግጋር ዘይሕጋዊ ኣጽዋር ርክብ ኣለዎም። እቲ ርክብ ኣብ ገንዘባዊ ረብሓን ቀቢላዊ ምትእስሳርን ዝተሰረተ እዩ።

- ዶብ ኤርትራን ሱዳንን፡ ብፍላይ ድማ ኣብ መንጎ ተሰነይን ከሰላን ዘሎ ቦታታት፡ ማእከል ንጥፈት ናይቶም ካብ ቀቢላ ራሻይዳ ዝኾኑ ኣሰጋገርቲ ዘይሕጋዊ ኣጽዋር እዩ።

- ንምስግጋር ዘይሕጋዊ ኣጽዋር ካብ ኤርትራ ናብቲ ኣብ ሱዳን ዝርከብ መርበባት ዘተባብዕ ኤርትራዊ ኩባንያ እውን ኣሎ። ኣብ 2008-2009 እዚ ኩባንያ'ዚ ምስ ምስግጋር ኣጽዋር ምትእስሳር ከምዘለዎ ዘመልክቱ ሓያሎ ጸብጻባት ተረኺቦም እዮም።

- ኣብ ኤርትራ ዝንቀሳቕሱ ቀቢላ ራሻይዳ፣ ኣብ ወሽመጥ ቻዛ ምስ ዝርከባ ፍልስጫማውያን ውድባት ብቐንዱ ድማ ምስ ጉጅለ ሓማስ ቀጥታዊ ርክብ ኣለዎም። (እዚ ሰነድ'ዚ እውን፡ ኣብ ዘይሕጋዊ ምስግጋርን መሸጣን ኣጽዋር ይሳተፉ'ዮም ኢሉ ብሓሰት ናይ ዝውንጅሎም ሰበስልጣንን ውልቀሰባትን ሱዳናውያንን ኤርትራውያንን ኣሰማት ኣስፊሩ ይርከብ። ንርዱእ ምኽ